

SPRENDIMAI

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2010 m. lapkričio 3 d.

kuriuo nustatomi komercinių parodomųjų projektų, kuriais siekiama užtikrinti aplinkai nežalingą CO₂ surinkimą ir geologinį saugojimą, taip pat inovacinių atsinaujinančių išteklių energijos technologijų naudojimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB nustatytą Bendrijos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, finansavimo kriterijai ir priemonės

(pranešta dokumentu Nr. C(2010) 7499)

(2010/670/ES)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, nustatančią šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 96/61/EB⁽¹⁾, ypač jos 10a straipsnio 8 dalį,

kadangi:

(1) 2008 m. birželio mėn. Europos Vadovų Taryba paragino Komisiją kuo greičiau pasiūlyti mechanizmą, kuris paskatintų valstybių narių ir privataus sektoriaus investicijas siekiant iki 2015 m. pastatyti ir pradėti eksploatuoti apie 12 anglies dioksido surinkimo ir saugojimo (ADSS) parodomųjų jėgainių.

(2) Direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnio 8 dalyje nustatytas komercinių parodomųjų projektų, kuriais siekiama užtikrinti aplinkai nežalingą CO₂ surinkimą ir geologinį saugojimą (toliau – ADSS parodomieji projektai), taip pat inovacinių atsinaujinančių išteklių energijos technologijų naudojimo parodomųjų projektų (toliau – AIE parodomieji projektai) finansavimo mechanizmas. Kad mechanizmas veiktų sklandžiai, būtina nustatyti tų projektų atrankos ir įgyvendinimo taisykles bei kriterijus ir pagrindinius leidimų keitimo į pinigines lėšas ir gautų pajamų valdymo principus.

(3) 2009 m. spalio mėn. 7 d. Komisija priėmė Komunikatą „Investavimas į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių energijos technologijų kūrimą“⁽²⁾, kuriame pabrėžiama finansavimo pagal šį sprendimą reikšmė įgyvendinant Europos strateginį energetikos technologijų planą (SET planą) reikalingų parodomųjų projektų atžvilgiu.

(4) Finansavimas pagal šį sprendimą turėtų būti teikiamas tik tada, kai Komisija patvirtina bendro finansinio įnašo iš viešųjų išteklių valstybės pagalbos komponentą pagal Sutarties 107 ir 108 straipsnius, siekdama užtikrinti, kad finansavimas būtų teikiamas tik projektui įgyvendinti ir veiklai vykdyti, atsižvelgiant į galimą neigiamą poveikį konkurencijai. Todėl valstybės narės turėtų pranešti Komisijai apie finansavimo, kurio dalį sudaro valstybės pagalbos komponentas, atvejus pagal Sutarties 108 straipsnio 3 dalį, kad pagal šį sprendimą vykdomos atrankos procedūros koordinavimą būtų galima suderinti su valstybės pagalbos vertinimu.

(5) Pagal šį sprendimą teikiamas finansavimas nėra įtrauktas į bendrąjį Europos Sąjungos biudžetą. Todėl šis finansavimas gali būti derinamas su finansavimu pagal kitas priemones, įskaitant finansavimą iš struktūrinių ir sanglaudos fondų ir iš Europos energetikos programos ekonomikai gaivinti (toliau – EEPEG). Jis taip pat gali būti derinamas su paskolos finansavimu pagal Sąjungos ir Europos investicijų banko (EIB) nustatytą rizikos pasidalijimo finansinę priemonę (RSFF).

(6) Siekiant išvengti valstybių narių konkurencijos dėl subsidijų, finansavimas pagal šį sprendimą turėtų sudaryti 50 % susijusių išlaidų, nebent visa finansavimo pagal šį sprendimą suma viršytų nustatytą visų turimų leidimų 15 % normą, kaip nurodyta Direktyvoje 2003/87/EB, – tokiu atveju finansavimas turėtų neviršyti visų turimų leidimų 15 % normos. Teikiamas finansavimas turėtų būti papildomas veiklos vykdytojo suteikiamai didelei bendro finansavimo daliai. Siekiant, kad pagal EEPEG finansuojamiems projektams nebūtų suteikiamos palankesnės sąlygos, finansavimas pagal šį sprendimą turėtų būti sumažinamas tokia suma, kokia buvo gauta pagal EEPEG.

(7) ES parodomoji programa, kurią sudaro geriausi galimi įvairių technologijų projektai geografiniu požiūriu subalansuotose vietovėse, esančiose valstybių narių teritorijose, jų išskirtinėse ekonominėse zonose ir jų kontinentiniuose šelfuose, negali būti tinkamai įgyvendinta, jei

⁽¹⁾ OL L 275, 2003 10 25, p. 32.

⁽²⁾ COM(2009) 519 galutinis.

projektai yra atrenkami nacionaliniu lygmeniu. Todėl projektai turėtų būti atrenkami Sąjungos lygmeniu. Siekiant nacionalinių atrankos ir finansavimo procedūrų suderinamumo, valstybės narės turėtų būti atsakingos už finansavimo paraiškų surinkimą iš rėmėjų ir už projektų vertinimą pagal šiame sprendime nustatytus tinkamumo kriterijus. Kadangi pagal šį sprendimą finansuojami projektai dažniausiai bus finansuojami bendrai su valstybėmis narėmis, joms turi būti suteikta galimybė nuspręsti, kokią projektą jos pageidautų remti ir kieno paraiškas jos pageidautų pateikti Sąjungos atrankos procesui. Tais atvejais, kai finansavimo dalį sudaro valstybės pagalbos komponentas, šių paraiškų pateikimas neturėtų pakeisti pranešimo apie valstybės pagalbą. Valstybių narių vaidmuo turėtų būti toliau stiprinamas pakartotinai konsultuojantis su susijusiomis valstybėmis narėmis siekiant prirėmimo patvirtinti viso viešojo finansavimo įnašo vertę ir sandarą ir pateikiant atrinktų projektų sąrašą projektų Klimato kaitos komitetui, įskaitant projektų kokybės vertinimą, prieš priimančius sprendimus dėl finansavimo skyrimo.

- (8) Komisija, atsižvelgdama į EIB patirtį atrenkant ir finansuojant projektus, siekia įtraukti EIB į šio sprendimo įgyvendinimą. EIB sutiko veikdamas Komisijos prašymu, vardu ir sąskaita atlikti tam tikras užduotis, susijusias su projekto atranka, leidimų keitimu į pinigines lėšas ir gautų pajamų valdymu. Konkrečios bendradarbiavimo taisyklės ir sąlygos, įskaitant atlygį EIB, turėtų būti nustatyti Komisijos ir EIB susitarime, kuris bus suderintas gavus EIB sprendimus priimančių įstaigų patvirtinimą. Už tų užduočių atlikimą EIB turėtų būti atlyginama iš pajamų, gautų jam valdant pajamas.
- (9) Pajamos, gautos išdavus 300 mln. leidimų, turėtų būti išmokamos suorganizuojant du kvietimo teikti paraiškas etapus: pirmą tam, kad gerai parengtiems projektams būtų galima iškart teikti finansavimą, o antrą tam, kad būtų suteikta galimybė ištaisyti techninius arba geografinius trūkumus. Jei pirmame etape nepakanka konkuruojančių konkrečios subkategorijos projektų, sprendimai dėl finansavimo skyrimo toje subkategorijoje turėtų būti atidedami iki antro etapo, taip siekiant panaudoti kiek įmanoma daugiau lėšų pagal šį sprendimą.
- (10) Finansavimas pagal šį sprendimą turėtų būti skiriamas projektams, kuriuose panaudojamos inovacinės (lyginant su moderniausiomis) pagrindinių kryptių technologijos. Tokiomis technologijomis turi dar nebūti prekiaujama, tačiau jos turi būti tinkamai parengtos išbandyti iki pradėdant jomis prekiauti. Jas turi būti įmanoma sėkmingai išbandyti, atsižvelgiant į tai, kad technologinė rizika yra neišvengiama, o siūlomas bandymo mastas turi būti toks, kad toliau jį plečiant nekiltų jokių didelių papildomų problemų. Technologijos turi būti lengvai

perimamos ir tokiu būdu teikti dideles galimybes nebrangiai sumažinti CO₂ Europos Sąjungoje ir pasaulyje. Todėl finansavimas turėtų būti skiriamas tik projektams, kurie priskiriami prie specifinių projektų kategorijų ir kurie atitinka konkrečius šiame sprendime nurodytus reikalavimus.

- (11) Siekiant užtikrinti technologinę įvairovę, pirmame kvietimo teikti paraiškas etape turėtų būti finansuojami 8 ADSS parodomieji projektai (turėtų būti finansuojamas bent vienas, o daugiausiai – trys kiekvienos kategorijos projektai, mažiausiai trys saugyklų angliavandenilių rezervuaruose ir mažiausiai trys saugyklų vandeningame druskingame sluoksnyje projektai), taip pat pirmame kvietimo teikti paraiškas etape turėtų būti finansuojama po vieną kiekvienos AIE projektų subkategorijos projektą. Jei pakanka išteklių, turėtų būti galima finansuoti daugiau projektų, išlaikant ADSS ir AIE parodomųjų projektų skaičiaus pusiausvyrą. Be to, siekiant užtikrinti geografinę pusiausvyrą, turėtų būti finansuojami ne mažiau kaip vienas ir ne daugiau kaip trys vienos valstybės narės projektai. Projektams, kuriuos ketinama vykdyti kelių valstybių narių teritorijose, šis kriterijus dėl jų pobūdžio neturėtų būti taikomas.
- (12) Iš esmės turėtų būti atrenkami projektai, kurie ekonomiškiausiai atitinka reikalavimus dėl projektų skaičiaus konkrečioje kategorijoje.
- (13) Siekiant užtikrinti, kad pagal atrinktus projektus pastatytos jėgainės būtų pradėtos eksploatuoti pagal planą ir kad lėšos būtų veiksmingai naudojamos, sprendimai dėl finansavimo skyrimo turėtų būti priimami su sąlyga, kad per nurodytą laikotarpį po sprendimų priėmimo, laikantis Sąjungos teisės aktų reikalavimų, bus gauti visi reikalingi nacionaliniai leidimai ir kad rėmėjai priims galutinius investavimo sprendimus.
- (14) Valstybės narės turėtų išmokėti pajamas projektams finansuoti remdamosi teisiškai įpareigojančiomis priemonėmis. Kaip reikalaujama Direktyvoje 2003/87/EB, lėšos turėtų būti išmokamos kasmet, remiantis pagal ADSS parodomuosius projektus saugomu CO₂ kiekiu, kuris buvo praneštas, stebimas ir tikrinamas pagal Direktyvą 2003/87/EB, ir remiantis pagal AIE projektus pagamintos energijos kiekiu. Tačiau valstybėms narėms garantuojant, kad finansavimo perviršis bus grąžintas, turėtų būti galima išmokėti dalį arba visas lėšas iki visiško projekto įgyvendinimo. Atsižvelgiant į tai, kaip yra svarbu dalytis

patirtimi, įgyta įgyvendinant parodomąją programą, lėšos turėtų būti išmokamos tik tada, jei yra laikomasi dalijimosi patirtimi reikalavimų.

- (15) Šiame sprendime numatytos priemonės atitinka Klimato kaitos komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šiame sprendime nustatomi taisyklės ir kriterijai, susiję su:

- 1) komercinių parodomųjų projektų, kuriais siekiama užtikrinti aplinkai nežalingą CO₂ surinkimą ir saugojimą, (ADSS parodomieji projektai) ir inovacinių atsinaujančių išteklių energijos technologijų naudojimo parodomųjų projektų (AIE parodomieji projektai) atranka, nurodyta Direktyvoje 2003/87/EB;
- 2) Direktyvoje 2003/87/EB nurodytų leidimų keitimu į pinigines lėšas ADSS ir AIE parodomiesiems projektams remti, ir susijusių pajamų valdymu;
- 3) pajamų išmokėjimu ir ADSS bei AIE parodomųjų projektų įgyvendinimu.

Šis sprendimas, įskaitant nuostatas dėl leidimų keitimo į pinigines lėšas, neturi prieštarauti kitiems įgyvendinimo teisės aktams, priimtiems pagal Direktyvą 2003/87/EB.

2 straipsnis

Principai

1. Direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnio 8 dalyje nurodytą rezervą, kuris yra skirtas naujiems rinkos dalyviams, sudaro 300 mln. leidimų.
2. ADSS ir AIE parodomųjų projektų atranka siekiant skirti finansavimą pagal šį sprendimą vykdoma Komisijai dviem etapais organizuojant valstybėms narėms skirtus kvietimus teikti paraiškas; pagal konkursą pirmame kvietimo teikti paraiškas etape numatyta skirti 200 mln. leidimų, o antrame kvietimo teikti paraiškas etape – 100 mln. leidimų ir pirmame kvietimo teikti paraiškas etape likusius nepaskirtus leidimus.
3. Remiantis Direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnio 8 dalies ketvirtos pastraipos ketvirtu sakiniu, finansavimas pagal šį sprendimą sudaro 50 % susijusių išlaidų sumos. Jei visa prašoma viešojo finansavimo suma yra mažesnė nei 50 % susijusių išlaidų, visa prašyme suteikti viešąjį finansavimą nurodyta suma finansuojama pagal šį sprendimą.

Tačiau, jei finansavimas pagal šį sprendimą yra teikiamas kartu su finansavimu pagal Europos energetikos programą ekonomikai gaivinti (EEPEG), finansavimas pagal šį sprendimą sumažinamas tokia suma, kokia buvo gauta pagal EEPEG.

3 straipsnis

Susijusios išlaidos

1. Taikant 2 straipsnio 3 dalį, taikomos šio straipsnio 2–5 dalyse nurodytos taisyklės.
2. Susijusiomis ADSS parodomųjų projektų išlaidomis laikomos tos investicijų išlaidos, kurios patiriamos projekto įgyvendinimo metu taikant tik ADSS technologijas, skaičiuo-

jamos pagal dabartinę grynąją vertę remiantis geriausiais veiklos pelno ir veiklos išlaidų, patiriamų dėl ADSS technologijų taikymo per pirmuosius 10 veiklos metų, skaičiavimais.

3. Susijusiomis AIE parodomųjų projektų išlaidomis laikomos tos papildomos investicijų išlaidos, kurios patiriamos projekto įgyvendinimo metu taikant tik inovacines atsinaujančių išteklių energijos technologijas, skaičiuojamos pagal dabartinę grynąją vertę remiantis geriausiais veiklos pelno ir veiklos išlaidų, patiriamų per pirmuosius 5 metus, palyginti su įprasta energijos gamyba esant tokiems pat veiksmingos energijos gamybos pajėgumams, įverčiais.

4. 2 ir 3 dalyse nurodytos investicijų išlaidos – investicijų į žemę, įgaines ir įrangą išlaidos.

Investicijų išlaidos taip pat gali būti susijusios su investicijomis į technologijų perkėlimą ir praktinių žinių panaudojimo licencijomis (toliau – nematerialusis turtas), jei tenkinamos šios sąlygos:

- a) nematerialusis turtas gali būti laikomas nusidėvinčiu turtu;
- b) nematerialusis turtas perkamas rinkos sąlygomis už mažiausią įmanomą kainą;
- c) nematerialusis turtas laikomas gavėjo įstaigoje ne trumpiau kaip penkerius metus.

Jei nematerialusis turtas yra parduodamas nepasibaigus antros pastraipos c punkte nurodytam penkerių metų laikotarpiui, pardavimo pelnas atskaičiuojamas iš susijusių išlaidų.

5. 2 ir 3 dalyse nurodytos grynosios eksploatacinės išlaidos ir pelnas nustatomi remiantis geriausiais eksploatacinių išlaidų, patiriamų kaip gamybos išlaidos projekto įgyvendinimo metu, įverčiais atsižvelgiant į papildomą pelną, gautą iš paramos schemų (net jei jos nėra valstybės pagalba, apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje), neįskaitant išlaidų ir taikomų mokesčių lengvatų priemonių.

4 straipsnis

EIB vaidmuo

Europos investicijų bankas (EIB) atlieka jam pagal šį sprendimą numatytas užduotis, veikdamas Komisijos prašymu, vardu ir sąskaita. Komisija yra atsakinga trečiųjų šalių atžvilgiu.

Už tų užduočių atlikimą EIB atlyginama iš pajamų, gautų jam valdant pajamas.

Komisija ir EIB sudaro susitarimą, kuriame nustatomi konkretios taisyklės ir sąlygos, kurių laikydamasis EIB atlieka jam pavestas užduotis.

5 straipsnis

Atrankos procedūra

1. Kvietimas teikti paraiškas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
2. Valstybės narės surenka projektų, kuriuos ketinama įgyvendinti jų teritorijose, finansavimo paraiškas.

Tačiau, jei projektą ketinama įgyvendinti kelių valstybių narių teritorijoje (toliau – tarpvalstybinis projektas), valstybė narė, gavusi finansavimo paraišką, praneša apie tai kitoms susijusioms valstybėms narėms ir su jomis bendradarbiauja siekdamas bendro sprendimo dėl valstybės narės, gavusios finansavimo paraišką, teikiamo projekto.

3. Valstybės narės vertina, ar projektas atitinka 6 straipsnyje nurodytus tinkamumo kriterijus. Jei projektas atitinka kriterijus ir valstybė narė jį remia, toji valstybė narė pateikia pasiūlymą EIB ir apie tai praneša Komisijai.

Teikdama pasiūlymus dėl finansavimo, valstybė narė kiekvieno projekto atveju pateikia šią informaciją:

- a) 2 straipsnio 3 dalyje nurodytas susijusias išlaidas eurai;
- b) visą prašomą viešojo finansavimo sumą eurai, kurią sudaro susijusios išlaidos atėmus visus veiklos vykdytojo įnašus toms išlaidoms padengti;
- c) geriausią papildomos naudos pritaikius paramos schemas, kaip tai apskaičiuota pagal 3 straipsnio 5 dalį, grynosios dabartinės vertės apskaičiavimą;
- d) ADSS parodomųjų projektų atveju – visą per pirmuosius dešimt technologijos eksploatavimo metų numatomą saugoti CO₂ kiekį, arba AIE parodomųjų projektų atveju – visą per pirmuosius penkerius technologijos eksploatavimo metus numatomą pagaminti energijos kiekį.

Valstybė narė taip pat praneša Komisijai apie finansavimą, kurio dalį sudaro valstybės pagalbos komponentas, pagal Sutarties 108 straipsnio 3 dalį, kad būtų galima suderinti atrankos procedūros koordinavimą su valstybės pagalbos vertinimu.

4. Remdamasis pagal šio straipsnio 3 dalį pateiktais pasiūlymais, EIB įvertins finansines ir technines projekto įgyvendinimo galimybes (reikalingą finansinį ir techninį tikslumą) pagal 7 straipsnį.

Jei įvertinimas teigiamas, EIB, remdamasis 8 straipsniu, pateikia Komisijai sprendimų dėl finansavimo skyrimo rekomendacijas.

5. Remdamasi 4 dalyje nurodytomis rekomendacijomis, Komisija, pakartotinai pasikonsultavusi su susijusiomis valstybėmis narėmis siekiant prireikus patvirtinti viso viešojo finansavimo įnašo vertę ir sandarą ir gavusi Klimato kaitos komiteto nuomonę pagal Tarybos sprendimo 1999/468/EB ⁽¹⁾ 3 straipsnį, priima sprendimus dėl finansavimo skyrimo susijusių valstybių narių projektams, nurodydama projektams skiriamo finansavimo sumą eurai.

6 straipsnis

Tinkamumo kriterijai

1. Projektui gali būti skiriamas finansavimas, jei jis atitinka šiuos kriterijus:

- a) jį galima priskirti prie vienos iš I priedo A dalyje nurodytų kategorijų;
- b) jis atitinka I priedo B dalyje nurodytus reikalavimus;
- c) I priedo A.II dalyje nurodyti projektai savo yra savo pobūdžiu inovaciniai. Esamos, išbandytos technologijos nėra laikomos tinkamomis finansavimui.

2. Jei valstybė narė Europos investiciniam bankui negali pagal 5 straipsnio 3 dalį pateikti tiek kokios nors iš I priedo A.II dalyje nurodytų subkategorijų projektų pasiūlymų, kiek reikalaujama, valstybė narė gali pateikti mažesni atitinkamų subkategorijų projektų skaičių, ir jie bus laikomi tinkamais finansuoti nukrypstant nuo 1 dalies nuostatų.

7 straipsnis

Reikalingas finansinis ir techninis tikslumas

EIB, remdamasis 5 straipsnio 1 dalyje nurodytame kvietime teikti paraiškas pateiktomis specifikacijomis, patikrins, ar kiekvienas siūlomas projektas yra pakankamai tikslus, tikrindamas bent jau šiuos aspektus:

- 1) techninę apimtį;
- 2) išlaidas;
- 3) finansavimą;
- 4) įgyvendinimą;
- 5) veikimą;
- 6) poveikį aplinkai;
- 7) viešųjų pirkimų procedūras.

8 straipsnis

Projektų atranka

1. Finansuojami aštuoni projektai pagal I priedo A.I dalį ir po vieną kiekvienos I priedo A.II dalyje nurodytos projektų subkategorijos projektą.

Tačiau jei pakanka išteklių, gali būti finansuojama daugiau projektų, išlaikant ADSS ir AIE parodomųjų projektų skaičiaus pusiausvyrą.

Jei pagal konkrečią subkategoriją pateikiami ne daugiau nei du projektai, Komisija įvertina galimą nedidelio skaičiaus pasiūlymų poveikį konkurencijai dėl atrankos pagal šį sprendimą, ir prireikus gali nuspręsti atidėti sprendimą dėl finansavimo skyrimo konkrečios subkategorijos projektams iki antro kvietimo teikti paraiškas etapo.

2. Sudaromas atrinktų projektų sąrašas, kuriame projektai suskirstomi pagal išlaidas darbo vienetui didėjančia tvarka. ADSS parodomieji projektai suskirstomi kaip atskira grupė. AIE parodomieji projektai suskirstomi pagal kiekvieną I priedo A.II dalyje nurodytą subkategoriją.

⁽¹⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

Taikant pirmą pastraipą, darbo vienetui tenkančios išlaidos apskaičiuojamos kaip visa 5 straipsnio 3 dalies b ir c punktuose nurodytų sumų suma, padalyta iš viso per pirmuosius dešimt technologijos eksploatavimo metų numatomo saugoti CO₂ kiekio ADSS parodomųjų projektų atveju, o AIE parodomųjų projektų atveju – viso per pirmuosius penkerius technologijos eksploatavimo metus numatomo pagaminti energijos kiekio.

Jei susijusios valstybės narės, remdamosi 5 straipsnio 5 dalimi, patvirtina, kad pakanka viešojo finansavimo lėšų ADSS parodomiesiems projektams, eilės tvarka atrenkami aukščiausias pozicijas sąrašė užimantys projektai, jei tenkinami visi šie kriterijai:

- a) kiekvienoje projektų kategorijoje yra atrinkti ne mažiau kaip vienas ir ne daugiau kaip trys projektai;
- b) yra atrinkti ne mažiau kaip trys saugyklų angliavandenilių rezervuaruose projektai;
- c) yra atrinkti ne mažiau kaip trys saugyklų vandeningame druskingame sluoksnyje projektai.

Jei šie kriterijai netenkinami, projektas, dėl kurio atrankos svarstoma, neturėtų būti atrenkamas ir turėtų būti svarstoma galimybė atrinkti kitą aukščiausias pozicijas sąrašė užimantį projektą. Ši procedūra kartojama tol, kol yra atrenkami aštuoni projektai.

Jei vadovaujantis 5 straipsnio 5 dalimi atitinkamos valstybės narės patvirtina, kad yra pakankamas viešasis finansavimas AIE parodomiesiems projektams, atrenkamas aukščiausias pozicijas užimantis kiekvienos subkategorijos projektas. Jei kuriame nors kvietimo teikti paraiškas etape pagal vieną ar daugiau projektų subkategorijų nepateikiamas nė vienas kriterijus atitinkantis, finansiniu ir techniniu požiūriu perspektyvus projektas, finansuojamas atitinkamas skaičius kitų tos pačios projekto kategorijos subkategorijų papildomų projektų. Duomenys nurodomi kvietime teikti paraiškas pagal 5 straipsnio 1 dalį.

Atrinkti ADSS parodomieji projektai kartu sudaro ADSS projektų grupę, o atrinkti AIE parodomieji projektai – AIE projektų grupę.

3. Nukrypstant nuo 1 dalies nuostatų, jei visa prašoma finansuoti pagal šį sprendimą suma yra didesnė nei turimos lėšos, atrinktų projektų skaičius sumažinamas taip, kad prašoma finansuoti suma būtų sumažinama proporcingai kiekvienai 2 dalies trečioje ir penktoje pastraipose nurodytai projektų grupei.

Iš kiekvienos grupės pirmiausiai išbraukiamas projektas, kurio darbo vienetui tenkančios išlaidos yra didžiausios, tada išbraukiamas kitos kategorijos projektas, kurio darbo vienetui tenkančios išlaidos yra didžiausios. Procedūra kartojama tol, kol prašomas finansavimas atitinka turimas lėšas.

4. Atsižvelgiant į Europos investiciniam bankui pagal 5 straipsnio 3 dalį pateiktų pasiūlymų skaičių, kuriuos jis

pagal 5 straipsnio 4 dalį rekomenduoja Komisijai finansuoti, vienoje valstybėje narėje finansuojami ne mažiau kaip vienas ir ne daugiau kaip trys projektai.

Tačiau pirma pastraipa netaikoma tarpvalstybiniais projektams.

9 straipsnis

Sprendimai dėl finansavimo skyrimo

Sprendimai dėl finansavimo skyrimo priimami su sąlyga, kad per 24 mėnesius nuo sprendimo dėl finansavimo skyrimo priėmimo, laikantis Sąjungos teisės aktų reikalavimų, bus gauti visi reikalingi nacionaliniai leidimai, Komisija patvirtins projektui skiriamą valstybės pagalbą ir kad sponsorai priims galutinius investavimo sprendimus.

Saugyklų vandeningame druskingame sluoksnyje ADSS parodomųjų projektų atveju sprendimai dėl finansavimo skyrimo priimami su sąlyga, kad per 36 mėnesius nuo sprendimo dėl finansavimo skyrimo priėmimo, laikantis Sąjungos teisės aktų reikalavimų, bus gauti visi reikalingi nacionaliniai leidimai, Komisija patvirtins projektui skiriamą valstybės pagalbą ir kad sponsorai priims galutinius investavimo sprendimus.

Jei pirmoje ar antroje pastraipoje nurodytos sąlygos nėra įvykdomos, sprendimas dėl finansavimo skyrimo netenka teisinės galios.

10 straipsnis

Leidimų keitimas į pinigines lėšas ir pajamų valdymas

1. Keičiant leidimus į pinigines lėšas ir valdant pajamas Komisija veikia valstybių narių vardu.

2. Valstybės narės ir Komisija užtikrina, kad 2 straipsnio 1 dalyje nurodyti 300 mln. leidimų perleidžiami EIB, kad leidimai būtų keičiami į pinigines lėšas ir valdomos pajamos.

3. EIB parduoda tam etapui skirtus leidimus prieš Komisijai priimant sprendimus dėl finansavimo skyrimo kiekviename 5 straipsnio 1 dalyje nurodytame kvietimo teikti paraiškas etape.

EIB valdo pajamas ir perduoda jas valstybėms narėms, kad šios jas išmokėtų pagal 11 straipsnį.

11 straipsnis

Pajamų išmokėjimas ir neišmokėtų pajamų panaudojimas

1. Valstybės narės išmoka pajamas projektų sponsoriams remdamosi teisiškai įpareigojančiomis priemonėmis, kuriose nurodyti bent jau šie duomenys:

- a) projekto pavadinimas ir suteiktas finansavimas eurais;
- b) veiklos pradžios data;
- c) dalijimosi patirtimi reikalavimai pagal 12 straipsnį;
- d) pajamų išmokėjimo reikalavimai pagal šio straipsnio 2–6 dalis;
- e) ataskaitų teikimo reikalavimai pagal 13 straipsnį;

f) informacija apie 9 straipsnyje nurodyto sprendimo taikymo sąlygas.

Pirmame 5 straipsnio 1 dalyje nurodyto kvietimo teikti paraiškas etape veiklos pradžios data, nurodyta šios dalies pirmos pastraipos b punkte, yra ne vėlesnė kaip 2015 m. gruodžio 31 d., išskyrus tuos atvejus, kai sprendimas dėl finansavimo skyrimo priimamas po 2011 m. gruodžio 31 d. – tokiais atvejais veiklos pradžios data turi būti ne vėlesnė nei ketveri metai nuo sprendimo dėl finansavimo skyrimo datos.

2. Pajamos išmokamos kasmet. Išmokama suma ADSS parodomųjų projektų atveju yra nustatoma konkrečiais metais saugomą CO₂ kiekį, kuris buvo praneštas, kontroliuojamas ir tikrinamas pagal Direktyvos 2003/87/EB 14 ir 15 straipsnius, dauginant iš finansavimo normos, o AIE projektų atveju – pagamintos energijos kiekį dauginant iš finansavimo normos.

Finansavimo norma apskaičiuojama dalijant skiriamą finansavimą iš 75 % viso per pirmuosius dešimt technologijos eksploatavimo metų numatomo saugoti CO₂ kiekio ADSS parodomųjų projektų atveju, arba iš 75 % viso per pirmuosius penkerius technologijos eksploatavimo metus numatomo pagaminti energijos kiekio AIE parodomųjų projektų atveju.

3. Atitinkamiems konkrečioms metams skirtos lėšos išmokamos tik tada, jei tais metais buvo laikomasi dalijimosi patirtimi reikalavimų.

4. ADSS parodomųjų projektų atveju pajamų išmokėjimas ribojamas dešimčia metų nuo 1 dalies b punkte nurodytos datos, o AIE parodomųjų projektų atveju – penkeriais metais nuo tos datos. Jokiais atvejais visos išmokėtos lėšos neturi viršyti 1 dalies a punkte nurodyto finansavimo.

5. Jei susijusi valstybė narė garantuoja, kad remiantis 2, 3 ir 4 punktais nustatyto finansavimo perviršis bus grąžintas EIB, visa projektui skirta finansavimo suma arba jos dalis gali būti išmokėta iki to projekto vykdymo pradžios laikantis sprendime dėl finansavimo skyrimo nustatytų specifikacijų.

6. Nedarant poveikio 4 straipsnio antros pastraipos taikymui, pajamos, kurios nebuvo išmokėtos projektams finansuoti, ir valdant pajamas gautos lėšos naudojamos kitiems parodomiesiems projektams bendrai finansuoti pagal šį sprendimą iki 2015 m. gruodžio 31 d.

Valstybės narės neišmokėtas pajamas grąžina EIB.

Po 2015 m. gruodžio 31 d. bet kokios nepanaudotos lėšos grąžinamos valstybėms narėms. Pasibaigus pajamų išmokėjimo laikotarpiui šios lėšos grąžinamos valstybėms narėms laikantis Direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnio 7 dalyje nustatytų principų.

12 straipsnis

Dalijimosi patirtimi reikalavimai

Valstybės narės užtikrina, kad visi projekto vykdytojai, konsorciūmų nariai, tiekėjai ir subrangovai, kurie vystydami savo produktą arba paslaugą gauna didelės naudos iš viešojo finansavimo, su kitais projekto vykdytojais, valdžios institucijomis, mokslinių tyrimų institutais, nevyriausybinėmis organizacijomis ir visuomene dalintųsi informacija apie II priede nurodytus elementus, laikydamiesi kitų specifikacijų, išvardytų 5 straipsnio 1 dalyje nurodytame kvietime teikti paraiškas.

Kasmet dalijamasi visa tam tikrais metais surinkta ir apdorota informacija.

13 straipsnis

Valstybių narių ataskaitos

11 straipsnio 4 dalyje nurodytais laikotarpiais valstybės narės iki kiekvienų metų gruodžio 31 d. pateikia Komisijai projektų įgyvendinimo ataskaitas.

Tose ataskaitose pateikiama bent jau ši informacija apie kiekvieną projektą:

- 1) saugomo CO₂ arba pagamintos švarios energijos kiekis;
- 2) išmokėtos lėšos;
- 3) didelės projekto įgyvendinimo problemos.

14 straipsnis

Komisijos ataskaitos

Pasibaigus pirmam kvietimo teikti paraiškas etapui, Komisija Klimato kaitos komitetui pateikia to kvietimo teikti paraiškas etapo įgyvendinimo ataskaitą, kurioje nurodo, ar reikėtų šį sprendimą iš dalies pakeisti siekiant užtikrinti geografinę ir techninę projektų pasiskirstymo pusiausvyrą antrame kvietimo teikti paraiškas etape.

15 straipsnis

Adresatai

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2010 m. lapkričio 3 d.

Komisijos vardu
Connie HEDEGAARD
Komisijos narė

I PRIEDAS

TINKAMUMO KRITERIJAI

A. PROJEKTŲ KATEGORIJS

I. ADSS parodomųjų projektų kategorijos (ir ribinės mažiausio pajėgumo vertės ⁽¹⁾)

- energijos gamyba: surinkimas prieš deginimą, 250 MW,
- energijos gamyba: surinkimas po deginimo, 250 MW,
- energijos gamyba: kuro deginimas deguonies aplinkoje (technologija *oxyfuel*), 250 MW,
- pramoniniai projektai, kuriais a) ADSS diegiama perdirbimo įmonėse, kuriose iš vieno arba daugiau šaltinių surenkama 500 kilotonų CO₂ per metus; b) ADSS diegiama cemento krosnyse, iš kurių surenkama 500 kilotonų CO₂ per metus; c) ADSS diegiama pagrindinėse geležies ir plieno gamybos linijose, iš kurių surenkama 500 kilotonų CO₂ per metus; arba d) ADSS diegiama pagrindinėse aliuminio gamybos linijose, iš kurių surenkama 500 kilotonų CO₂ per metus.

II. Inovacinių AIE parodomųjų projektų kategorijos (ir mažiausios apimties ribinės vertės)

- Bioenergijos projektų subkategorijos:
 - lignoceliuliozės perdirbimas pirolize į tarpinį kietąjį, skystąjį ar suspensijos pavidalo biomasės energijos nešiklį (pajėgumas – 40 kilotonų galutinio produkto per metus),
 - lignoceliuliozės perdirbimas kaitinimo būdu į tarpinį kietąjį, skystąjį ar suspensijos pavidalo biomasės energijos nešiklį (pajėgumas – 40 kilotonų galutinio produkto per metus),
 - lignoceliuliozės perdirbimas dujinimo būdu į dirbtines gamtines dujas arba į sintezės dujas ir (arba) į elektros energiją (pajėgumas 40 mln. normalių kubinių metrų galutinio produkto per metus arba 100 GWh elektros energijos per metus),
 - lignoceliuliozės perdirbimas tiesiogiai kaitinamo dujinimo būdu į biodegalus ar skystuosius bioproduktus ir (arba) į elektros energiją, (pajėgumas 15 mln. litrų galutinio produkto per metus arba 100 GWh elektros energijos per metus). Ši subkategorija neapima dirbtinių gamtinių dujų gamybos,
 - lignoceliuliozės žaliavos, pavyzdžiui, juodojo šarmo ir (arba) produktų, gautų pirolizės būdu arba kaitinant, perdirbimas į bet kokius biodegalus taikant įtraukiamojo srauto dujinimą (pajėgumas 40 mln. litrų galutinio produkto per metus),
 - lignoceliuliozės perdirbimas į elektros energiją, kai 48 % efektyvumas pasiekiamas sumažinus kaitinimo vertę (50 % drėgnis) (pajėgumas 40 MWe arba didesnis),
 - lignoceliuliozės perdirbimas taikant cheminius ir biologinius procesus į etanolį ir aukštesnius alkoholius (pajėgumas 40 mln. litrų galutinio produkto per metus),
 - lignoceliuliozės ir (arba) buitinių atliekų perdirbimas taikant cheminius ir biologinius procesus į biologines dujas, biodegalus ar skystuosius bioproduktus (pajėgumas 6 mln. normalių kubinių metrų galutinio produkto (metano) per metus arba 10 mln. litrų galutinio produkto per metus),
 - dumblių ir (arba) mikroorganizmų perdirbimas taikant biologinius ir (arba) cheminius procesus į biodegalus ar skystuosius bioproduktus (pajėgumas 40 mln. litrų galutinio produkto per metus).

Pastaba. Projektai turi atitikti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/28/EB ⁽²⁾ dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją nustatytus tvarumo kriterijus, taikomus biodegalams ir skystiesiems produktams, kurie yra apibrėžti toje direktyvoje.

- Koncentruotos saulės energijos projektų subkategorijos:
 - parabolinio lovio arba Fresnelio sistema, kurioje naudojamos išlydytos druskos arba kiti aplinkai nekenksmingi šilumos perdavimo skysčiai (vardinė galia 30 MW),
 - parabolinio lovio arba Fresnelio sistema, pagrįsta tiesioginiu garo generavimu (vardinė galia 30 MW). Iš saulės energijos surinkimo įrenginio išeinančio garo temperatūra turi būti didesnė nei 500 °C,

⁽¹⁾ ADSS pajėgumo ribinės vertės atitinka bendrąją elektrinę galią prieš surenkant CO₂.

⁽²⁾ OL L 140, 2009 6 5, p. 16.

- bokštų sistema, kurioje naudojamas perkaitinto garo ciklas (keli bokštai arba tiesinių kolektorių ir bokšto derinys) (vardinė galia 50 MW),
 - bokštų sistema, kurioje naudojamas didesnės nei 750 °C temperatūros suspaustas oras ir saulės hibridinė dujų turbina (vardinė galia 30 MW),
 - stambiosios elektrinės su *Stirling* tipo antenomis, kurių saulės energijos pavertimo elektros energija veiksmingumas yra daugiau kaip 20 %, o mažiausia vardinė galia – 25 MW.
- Pastaba.* Parodomosiose jėgainėse gali būti naudojamas sausojo aušinimo, hibridizacijos ir (pažangaus) šilumos saugojimo sprendimas.
- Fotovoltinės technologijos projektų subkategorijos:
 - stambiosios koncentratorių fotovoltinės technologijos jėgainės (vardinė galia 20 MW),
 - stambiosios daugiasandūrės silicio plonasluoksnės fotovoltinės technologijos jėgainės (vardinė galia 40 MW),
 - stambiosios vario, indžio, galio ir selenido (CIGS) fotovoltinės technologijos jėgainės (vardinė galia 40 MW).
 - Geoterminių projektų subkategorijos:
 - pažangiosios geoterminės sistemos tempiamojo įtempio zonose (vardinė galia 5 MWe),
 - pažangiosios geoterminės sistemos gniuždomojo įtempio zonose (vardinė galia 5 MWe),
 - pažangiosios geoterminės sistemos giliųjų kompaktinių nuosėdinių uolienuų, granito uolienuų ir kitų kristalinių struktūrų srityse (vardinė galia 5 MWe),
 - pažangiosios geoterminės sistemos giliajame klinčių sluoksnyje (vardinė galia 5 MWe).
- Pastaba.* Taip pat tinkami bendros šilumos ir elektros energijos gamybos projektai, atitinkantys tas pačias elektrinio pajėgumo ribines vertes.
- Vėjo energijos projektų subkategorijos:
 - jūros vėjo (mažiausias turbinų dydis 6 MW, vardinė galia 40 MW),
 - jūros vėjo (mažiausias turbinų dydis 8 MW, vardinė galia 40 MW),
 - jūros vėjo (mažiausias turbinų dydis 10 MW, vardinė galia 40 MW),
 - plūdriosios jūros vėjo sistemos (vardinė galia 25 MW),
 - sausumos vėjo turbinos, pritaikytos raižytam vietovės reljefui (pavyzdžiui, miškingoms, kalnuotoms vietovėms) (vardinė galia 25 MW),
 - sausumos vėjo turbinos, pritaikytos šaltam klimatui (galinčios veikti žemesnėse nei – 30 °C temperatūrose ir stipraus apledėjimo sąlygomis) (vardinė galia 25 MW).
 - Vandenyno energijos projektų subkategorijos:
 - bangų energijos panaudojimo įrenginiai (vardinė galia 5 MW),
 - jūrų ir (arba) potvynio ir atoslūgio srovių energijos panaudojimo įrenginiai (vardinė galia 5 MW),
 - vandenyno šiluminės energijos konversija (vardinė galia 10 MW).
 - Vandens energijos projektų subkategorijos:
 - energijos generavimas aukštatemperatūrių superlaidininkų generatoriais (20 MW).
 - Paskirstytojo atsinaujinančių išteklių energijos valdymo (pažangiųjų tinklų) projektų subkategorijos:
 - atsinaujinančiosios energijos valdymas ir optimizavimas smulkiems ir vidutinio masto paskirstytiesiems generatoriams kaimo vietovėse, kai didžioji energijos dalis gaunama iš saulės (20 MW žemos įtampos (toliau – ŽI) tinkle ir 50 MW vidutinės įtampos (toliau – VI) tinkle);

- atsinaujinančiosios energijos valdymas ir optimizavimas smulkiems ir vidutinio masto paskirstytiesiems generatoriams kaimo vietovėse, kai didžioji energijos dalis gaunama panaudojant vėjo energiją (20 MW ŽŲ tinkle ir 50 MW VĮ tinkle);
- atsinaujinančiosios energijos valdymas ir optimizavimas smulkiems ir vidutinio masto paskirstytiesiems generatoriams miesto aplinkoje (20 MW ŽŲ tinkle ir 50 MW VĮ tinkle);

Pastaba. Leidžiama naudoti aktyviasias apkrovas (elektrinius kaitintuvus, šilumos siurblius ir t. t.).

B. PROJEKTAMS KELIAMI REIKALAVIMAI

I. Bendrieji reikalavimai

- Projektai turi atitikti A dalyje nustatytas ribines pajėgumo vertes,
- pirmajame kvietimo teikti paraiškas etape turi būti įrodyta reali galimybė, kad projekto veikla bus pradėta vykdyti iki 2015 m. gruodžio 31 d. remiantis sprendimu dėl finansavimo skyrimo, priimtu iki 2011 m. gruodžio 31 d.,
- turi būti gauti visi projektui vykdyti reikalingi nacionaliniai leidimai, atitinkantys taikomus Sąjungos teisės aktus, arba atitinkamų leidimų gavimo procedūros vykdomos tokiu etapu, kad būtų galima užtikrinti pirmajame etape atrinktų projektų komercinės veiklos pradžią iki 2015 m. gruodžio 31 d. remiantis sprendimu dėl finansavimo skyrimo, priimtu iki 2011 m. gruodžio 31 d.,
- projekto vykdytojas turi prisiimti privalomą išsipareigojimą dalytis patirtimi pagal 13 straipsnyje nustatytus reikalavimus,
- projektai vykdomi valstybių narių teritorijose, jų išskirtinėse ekonominėse zonose ir jų kontinentiniuose šelfuose.

II. ADSS parodomieji projektai

- Kiekvienas projektas turi apimti visą grandinę (surinkimas, gabenimas, saugojimas),
 - kiekviename parodomajame projekte CO₂ surinkimo komponentui turi būti taikomas šilumos integravimo principas,
 - iš apdorojamų dūmtakio dujų turi būti surenkama bent 85 % CO₂,
 - kiekviename projekte turi būti numatytas atskiras moksliniams tyrimams skirtas blokas, kuriame būtų vykdoma su saugyklų saugumu ir stebėsenos (ypač druskingo vandens judėjimo, jo judėjimo maršrutų ir poveikio stebėsenos) technologijų gerinimu susijusi veikla.
-

II PRIEDAS

DALIJIMOSI PATIRTIMI REIKALAVIMAI

A. Techninis parengimas ir eksploatacinės savybės

- patikimumas,
- surenkamas CO₂ kiekis,
- eksploatacinės savybės įvairiais lygmenimis, įskaitant skirtumus tarp numatytų ir tikrųjų parametrų,
- kuro poreikio padidėjimas; elektros energijos, šilumos ir aušinimo poreikis,
- konstrukcija, svarbiausios sąnaudos ir išeiga,
- nustatyti ateityje spręstini mokslinių tyrimų ir plėtros klausimai.

B. Išlaidos

- kapitalo ir eksploatacinės išlaidos,
- bendros ir darbo vienetui (išsaugoto CO₂ tonai, švariai pagamintai MWh) tenkančios išlaidos.

C. Projekto valdymas

- įstatymų reikalavimai/leidimai,
- suinteresuotųjų šalių valdymas, įskaitant sąveiką su Vyriausybėmis,
- planavimas,
- projekto organizavimas.

D. Poveikis aplinkai

- veiksmingumas: elektros energijos vienetui tenkančio išmetamo CO₂ kiekio sumažėjimas,
- kitų rūšių poveikis aplinkai dirbant įprastu režimu.

E. Sveikata ir sauga

- incidentai ir nesėkmės atvejai (veiklos sutrikimai),
- saugos stebėsenos ir problemų sprendimo sistemos,
- poveikio sveikatai dirbant įprastu režimu klausimai.

F. ADSS saugyklos veikla

- modeliai ir modeliavimas (CO₂ zonos plėtimasis – slėgio frontas),
 - istorinių duomenų palyginimas ir koregavimas (sprendimas: normalus, neviršijant leistino nuokrypio, arba didelis nukrypimas, dėl kurio reikia imtis veiksmų),
 - į gruntą išsvirkšto CO₂ išstumto druskingo vandens pokyčiai.
-